

Kazimierz Dąbrowski

Or.0003.40.2022

Radni Rady Miasta Zambrów:

Pani Marta Worosilak

Pan Łukasz Miszak

Dotyczy: Interpelacji z dnia 20.09.2022r.

W związku z interpelacją z dnia 20.09.2022r. radnych Rady Miasta Zambrów: Pani Marty Worosilak i Pana Łukasza Miszak uprzejmie informuję, że:

Ad.1 Na chwilę obecną nie została jeszcze ogłoszona kolejna edycja Programu Inwestycji Strategicznych w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład. Jeżeli taka edycja się pojawi i będzie ukierunkowana na wymianę starych pieców o niskiej sprawności energetycznej, na piece o wysokiej sprawności energetycznej, spełniające aktualne normy emisji spalin, czy też na rozbudowę systemu monitorowania powietrza, Miasto Zambrów rozważy złożenie odpowiedniego wniosku.

Ad.2 Dnia 15.07.2021r. Miasto Zambrów przystąpiło do Programu „Czyste Powietrze” podpisując z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku Porozumienie o wdrażaniu Programu „Czyste Powietrze”, w ramach którego został otwarty punkt konsultacyjno-informacyjny Programu dla mieszkańców Miasta Zambrów oraz podjęte zostało szereg działań mających na celu zachęcenie mieszkańców do wymiany nieefektywnych źródeł ciepła. Obecnie punkt otwarty jest 40 godzin tygodniowo, w godzinach pracy Urzędu Miasta Zambrów od poniedziałku do piątku w godzinach : 7.30-15.30.

W pierwszym roku działania punktu raz w kwartale organizowane były spotkania doradcze dla mieszkańców Miasta Zambrów w miejskim Ośrodku Kultury w Zambrowie przy ul. Wyszyńskiego 2A. W ciągu pierwszego roku działania punktu konsultacyjno- informacyjnego w naszym mieście zorganizowano łącznie 4 spotkania doradcze dla mieszkańców Miasta Zambrów.

- pierwsze spotkanie doradcze odbyło się 11.08.2021 r.;
- drugie spotkanie doradcze odbyło się 30.11.2021 r.;
- trzecie spotkanie doradcze odbyło się 09.03.2022 r.;
- czwarte spotkanie doradcze odbyło się 06.06.2022 r.

Spotkania dotyczyły podstawowych informacji mających na celu przekazanie mieszkańcom, dlaczego tak ważna jest poprawa jakości powietrza i wymiana tzw. „kopciuchów” oraz przedstawienia skutecznego narzędzia pomagającego w wymianie nieefektywnych źródeł ciepła jakim jest Program "Czyste Powietrze", a także roli gminy w udzielaniu pomocy w rozliczeniu przedsięwzięcia w ramach Programu. Tematy poruszone na spotkaniach miały na celu omówienie: zasad programu, zakresu wsparcia, okresu kwalifikowalności kosztów, okresu realizacji przedsięwzięcia, najważniejszych warunków finansowania, korzyści płynących z udziału w Programie, zasad i metod składania wniosku o

dofinansowanie, a także zasad i metod wypełniania wniosku o płatność (sposobów rozliczania zadania) oraz omówienia warunków finansowania.

W ramach Porozumienia Miasto Zambrów ma również za zadanie realizować wizyty u mieszkańców w celu przedstawienia programu i korzyści z niego płynących. W pierwszym roku działania punktu większość wizyt realizowanych u mieszkańców miasta Zambrów, którzy mogą być potencjalnymi beneficjentami Programu, w celu przedstawienia oferty programu, połączonych z oceną obecnego źródła ciepła i potrzebą jego wymiany, oraz wstępną analizą stanu budynku pod kątem termomodernizacji zostało przeprowadzonych podczas przeprowadzanej przez Urząd Miasta inwentaryzacji źródeł ciepła. Następne wizyty w kolejnych kwartałach działania punktu odbywały się na podstawie sporządzonej przez Urząd Miasta Bazy inwentaryzacji źródeł ciepła - dzięki informacjom zawartym w bazie, wizyty zrealizowane zostały w domach, gdzie podczas inwentaryzacji zlokalizowano źródła ciepła lub nieocieplone budynki, kwalifikujące się do uzyskania dofinansowania z Programu "Czyste Powietrze".

Podczas przeprowadzanych wizyt u mieszkańców łącznie osobiście zostało rozdanych 490 ulotek oraz 659 broszur informacyjnych dotyczących Programu „Czyste Powietrze” co stanowi około 86% liczby adresatów budynków jednorodzinnych na terenie Gminy w roku, w którym prowadzony jest punkt konsultacyjno-informacyjny. Natomiast drogą pocztową rozesłano 316 sztuk broszur informacyjnych do potencjalnych wnioskodawców Programu. Liczba adresatów, do których zostały rozesłane materiały informacyjne wyniosła około 23% liczby budynków jednorodzinnych na terenie Gminy w roku, w którym prowadzony jest punkt konsultacyjno-informacyjny. Broszury są również dostępne do pobrania w punkcie konsultacyjno-informacyjnym znajdującym się w Urzędzie Miasta przy ul. Fabrycznej 3, w pokoju 32.

Urząd Miasta Zambrów nadal prowadzi punkt konsultacyjno-informacyjny Programu „Czyste Powietrze”, gdzie dalej będą organizowane kolejne spotkania oraz akcje informacyjno-edukacyjne mające na celu zachęcać mieszkańców do wymiany bezklasowych źródeł ciepła.

Na stronie internetowej Urzędu Miasta Zambrów www.zambrow.pl, powstała również zakładka dotycząca Programu „Czyste Powietrze”, z której mieszkańcy mogą korzystać chcąc uzyskać najważniejsze informacje o Programie.

Ad.3 Miasto Zambrów jako jednostka samorządu terytorialnego nie posiada odpowiednich kompetencji w celu stworzenia systemu nadzoru jakości spalanych paliw i egzekwowania ich.

W odniesieniu do kwestii zanieczyszczenia powietrza, automatyczne odczyty otrzymywane przez aplikację Airly (platforma raportowa) połączoną z naszym systemem monitorowania powietrza, wskazują na brak przekroczeń obowiązujących norm, wynikających z Załącznika nr 2 do Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu, dopuszczalnych ze względu na ochronę zdrowia ludzi. Wskaźniki te wynoszą odpowiednio:

- PM 2,5 – 25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (okres uśrednienia wyników pomiarów – rok kalendarzowy)
- PM 10 – 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (okres uśrednienia wyników pomiarów – rok kalendarzowy)

Poniżej przedstawiono zestawienie tabelaryczne z roku 2020 oraz 2021.

zestawienie odczytów wskaźników pyłu zawieszonego [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] za 2020r.					
lokalizacja		ID 6143 - Obrońców Zambrowa, Z-ów		ID 6144 - Marii Konopnickiej, Z-ów	
Lp.	miesiąc (średnia wartość)	PM 2.5	PM 10	PM 2.5	PM10
1.	styczeń	19	28	17	25
2.	luty	12	18	11	16
3.	marzec	15	22	14	21
4.	kwiecień	8	12	9	12
5.	maj	6	8	6	9
6.	czerwiec	8	10	8	11
7.	lipiec	6	7	6	8
8.	sierpień	7	9	7	9
9.	wrzesień	8	12	8	11
10.	październik	12	18	13	18
11.	listopad	17	25	14	20
12.	grudzień	17	26	12	17
średnia wartość roczna		11,25	16,25	10,42	14,75
weryfikacja wyników		11,25<25	16,25<40	10,42<25	14,75<40

zestawienie odczytów wskaźników pyłu zawieszonego [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] za 2021r.					
lokalizacja		ID 6143 - Obrońców Zambrowa, Z-ów		ID 6144 - Marii Konopnickiej, Z-ów	
Lp.	miesiąc (średnia wartość)	PM 2.5	PM 10	PM 2.5	PM10
1.	styczeń	23	34	18	26
2.	luty	23	33	19	28
3.	marzec	19	23	18	22
4.	kwiecień	14	19	14	20
5.	maj	10	13	10	14
6.	czerwiec	11	14	12	15
7.	lipiec	14	18	14	19
8.	sierpień	12	16	12	16
9.	wrzesień	12	19	13	20
10.	październik	21	31	20	29
11.	listopad	24	33	21	28
12.	grudzień	24	30	19	23
Średnia wartość roczna		17,25	23,58	15,83	21,67
weryfikacja wyników		17,25<25	23,58<40	15,83<25	21,67<40

Stan powietrza w naszym mieście jest monitorowany na bieżąco. Niestety coraz bardziej prawdopodobna staje się sytuacja powrotu wielu mieszkańców naszego miasta do przysłowiowych „kopciuchów”. Obecna sytuacja gospodarczo-ekonomiczna w naszym państwie skłania mieszkańców do oszczędności. Galopująca inflacja, wzrost cen paliw i surowców grzewczych (o ok. 300%), a także utwierdzanie mieszkańców w mediach, że powinni poszukać alternatywnych sposobów ogrzewania ich domostw, niestety będą skutkowały znacznie większą emisją zanieczyszczeń. Coraz mniej wiarygodne staje się dla obywatela wzięcie udziału, w nawet dotowanym przedsięwzięciu kosztem ponoszenia opłat w przyszłych latach za jego utrzymanie. Niepewna kwestia importu gazu i jego ceny, a także wzrost ceny energii elektrycznej w przyszłym roku, nawet kilkakrotnie, nie zachęca do uczestniczenia w dotowanych programach. Na chwilę obecną głównym celem mieszkańców jest zapewnienie ogrzewania w ich domostwach, niestety kwestie środowiskowe odchodzą na dalszy plan, gdy brakuje środków nawet na te najtańsze surowce.

Priorytetem dla Miasta Zambrów są działania proekologiczne, promujące poprawę jakości powietrza, zwiększenie efektywności energetycznej oraz zmniejszenie zużycia energii pierwotnej. Na przestrzeni kilku ostatnich lat dokonano wielu przedsięwzięć pośrednio lub bezpośrednio dążących do zachowania równowagi ekologicznej w naszym mieście.

W kwietniu 2020r. Miasto Zambrów zakończono pod względem finansowym projekt nr WND-RPPD.05.04.01-20-0004/17 pn. „Modernizacja oświetlenia ulicznego oraz źródeł ciepła w budynkach jednorodzinnych w Zambrowie” współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa V Gospodarka niskoemisyjna, Działanie 5.4 Strategie niskoemisyjne. Na chwilę obecną Miasto Zambrów znajduje się w okresie trwałości projektu. W wyniku tego przedsięwzięcia 82 nieruchomości na terenie naszego miasta otrzymały dotację do wymiany starych kotłów centralnego ogrzewania na kotły gazowe. Inwestycja obejmowała również dostosowanie istniejącej infrastruktury w przedmiotowych domach jednorodzinnych do instalacji wspomnianych kotłów gazowych.

W roku kalendarzowym 2021 prowadzono projekt w ramach realizacji działań „Modernizacja indywidualnych źródeł ciepła” określonych w „Planie Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Miasto Zambrów” przyjętego uchwałą nr 41/X/2015 Rady Miasta Zambrów z dnia 30 czerwca 2015 roku oraz zmienionego uchwałą nr 171/XXX/17 z dnia 12 września 2017 roku o zmianie uchwały w sprawie przyjęcia planu Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Miasto Zambrów, a także na podstawie uchwały 152/XXVI/2021 Rady Miasta Zambrów z dnia 27 kwietnia 2021r., polegający na udzieleniu dotacji celowej z budżetu Miasta Zambrów na realizację programu redukcji niskiej emisji na terenie Miasta Zambrów. Dofinansowanie obejmowało wymianę starych pieców o niskiej sprawności energetycznej (tj. piece węglowe) na piece o wysokiej sprawności energetycznej, spełniające aktualne normy emisji spalin. Łącznie dokonano wypłaty dotacji w wysokości: 78.810,00 zł.

Pośrednią formą dążenia do zmniejszenia zużycia surowców pierwotnych do produkcji energii, zmniejszenia emisji substancji szkodliwych dla środowiska, czy redukcji emisji CO₂ są odnawialne źródła energii. Miasto Zambrów zrealizowało w tym zakresie kilka projektów

dofinansowanych ze środków UE na zakładanie instalacji fotowoltaicznych dla potrzeb mieszkańców naszego miasta, jak również na potrzeby budynków oświatowych.

W latach 2014-2015 w ramach projektu współfinansowanego ze środków RPOWP „Instalacje fotowoltaiczne w szkołach Gminy Miasta Zambrów”, zamontowano cztery instalacje fotowoltaiczne na szkołach z terenu Miasta Zambrów. Systemy fotowoltaiczne o łącznej mocy 150 kWp składają się z 600 szt. modułów fotowoltaicznych podłączonych do falowników (inwerterów) o łącznej mocy 128 kWp. Każdy z systemów fotowoltaicznych produkuje energię elektryczną na potrzeby własne. Kwota dofinansowania wynosiła 85% wydatków kwalifikowanych.

W 2018 roku w ramach projektu współfinansowanego ze środków RPOWP „Wykonanie instalacji fotowoltaicznych w budynkach jednorodzinnych w Zambrowie”, zamontowano na 114 budynkach instalacje fotowoltaiczne o mocy 3,24 kW każda. Kwota dofinansowania na rzecz mieszkańców wynosiła 75% wydatków kwalifikowanych.

W latach 2020-2022, w ramach projektu współfinansowanego ze środków RPOWP „Odnawialne źródła energii dla mieszkańców Miasta Zambrów”, zamontowane zostały instalacje fotowoltaiczne o mocy max. 5 kWp na 66 nieruchomościach, na potrzeby własne (łączna moc 280 kWp). Kwota dofinansowania na rzecz mieszkańców wynosiła 65% wydatków kwalifikowanych.

Planuje się realizację kolejnych projektów dofinansowanych ze środków UE na zakładanie instalacji fotowoltaicznych na potrzeby mieszkańców Miasta Zambrów, jak również na potrzeby budynków oświatowych (przedszkola).

Miasto Zambrów, również w 2021 r. przeprowadziło wspomnianą już powyżej (pkt. Ad.2) INWENTARYZACJĘ ŹRÓDEŁ EMISJI NA TERENIE MIASTA ZAMBRÓW. Był to obowiązek wynikający z zapisów Programu Ochrony Powietrza dla Strefy Podlaskiej. Celem ankietyzacji było pozyskanie informacji i utworzenie bazy danych na temat rodzaju indywidualnych źródeł ciepła i parametrów cieplnych istniejących źródeł ciepła. W wyniku działań ustalono m. in., że głównymi źródłami ogrzewania w domach jednorodzinnych są piece: węglowe 634 szt. (41%), gazowe 623 szt. (40%), olejowe w 113 ankietyzowanych domach (7%). Pozostałe rodzaje ogrzewania, takie jak: opalanie biomasą, w tym: pellet, brykiet drzewny, trociny; nieruchomości podłączone do miejskiej sieci ciepłowniczej oraz ogrzewanie elektryczne.

Jednocześnie od 1.07.2021 r. wszystkie gminy w Polsce w tym Miasto Zambrów przy współpracy z Głównym Urzędem Nadzoru Budowlanego zaczęły tworzyć Centralną Ewidencję Emisyjności Budynków w ramach „Zintegrowanego systemu ograniczania niskiej emisji (ZONE)”. ZONE jest realizowany przez GUNB w zakresie Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa; Oś priorytetowa: E-administracja i otwarty rząd; Działanie 2.1: Wysoka dostępność i jakość usług publicznych.

Celem stworzenia ewidencji CEEB jest przede wszystkim poprawa jakości powietrza i likwidacja głównej przyczyny jego zanieczyszczeń, tj. emisji substancji powodujących smog. CEEB, jako usystematyzowana baza danych i wiedzy na temat źródeł ciepła i spalania paliw w skali kraju będzie ważnym narzędziem wspierającym wymianę starych kotłów grzewczych oraz miejscem, w którym dostępne będą informacje na temat wszystkich programów finansowania wymiany pieców. Dzięki szczegółowym danym o budynkach będziemy wiedzieć o wiele więcej na temat sytuacji w mieszkalnictwie. CEEB stanowić będzie również wsparcie dla organów

administracji centralnej i samorządowej do realizacji polityki niskoemisyjnej, np. na podstawie zebranych w niej danych, gminy będą mogły wnioskować o fundusze w celu poprawy jakości powietrza. Natomiast dla obywateli zostaną uruchomione usługi, które przyczynią się do poprawy stanu technicznego budynków w zakresie bezpieczeństwa, np. zamówienie przeglądu kominiarskiego czy inwentaryzacji budynku.

Z poważaniem

BURMISTRZ MIASTA

KAZIMIERZ DĄBROWSKI